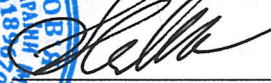

Додаток 5
до Порядку проведення
попередньої експертизи
дисертації, присудження ступеня
доктора філософії та скасування
рішення разової спеціалізованої
вченої ради Національного
університету охорони здоров'я
України імені П. Л. Шупика про
присудження ступеня доктора
філософії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Національного університету
охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика, професор

 Наталія САВИЧУК

  2025 року

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Ковтуна Андрія Юрійовича
«Мультимодальна диференційна діагностика мікрокальцинатів грудної
залози з стереотаксичною верифікацією»**

**що подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі
знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», за спеціальністю І6
«Технології медичної діагностики та лікування»**

Призначені наказом Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика від «23» грудня 2025 р. № 5343 голова та рецензенти, а саме:

Голова – ФЕДЬКІВ Світлана Володимирівна, професор, д. мед. н., професор кафедри радіології НУОЗ України ім. П.Л. Шупика.

Рецензент: ЩЕРБІНА Олег Володимирович, професор, д. мед. н., професор кафедри ядерної медицини, радіаційної онкології та радіаційної безпеки НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

Рецензент: СТОРОЖЧУК Юлія Олександрівна, доцент, к. мед. н., доцент кафедри радіології НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

розглянувши докторську дисертацію КОВТУНА Андрія Юрійовича на тему: «Мультимодальна диференційна діагностика мікрокальцинатів грудної

залози з стереотаксичною верифікацією» (тему дисертації затверджено рішенням Вченої ради Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика «18» 01 2025 р. (протокол № 1), наукові публікації, в яких висвітлено основні наукові результати, а також за результатами фахового семінару профільних кафедр радіології і ядерної медицини, радіаційної онкології та радіаційної безпеки Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика від «25» 12 2025 (протокол № 1), ухвалили:

1. Актуальність теми дисертації

Рак грудних залоз посідає перше місце серед онкологічних захворювань жінок у світі та Україні. Вчасно діагностована злоякісна патологія на ранніх етапах покращує результати лікування.

Рентгенівська мамографія – це «золотий стандарт» скринінгу раку грудних залоз у всьому світі. В останні десятиріччя у світі зростає кількість випадків протокової карциноми *in situ*, що становить близько п'ятої частини випадків всіх типів раку грудної залози. Значною мірою це пов'язано із розвитком цифрової рентгенівської мамографії та впровадженням нових технологій, таких як цифровий томосинтез грудних залоз, що покращують візуалізацію мамографічних знахідок. В основному протокова карцинома *in situ* представлена на рентгенівських мамографіях як мікрокальцинати.

Стереотаксична біопсія мікрокальцинатів без ехографічної кореляції є основним методом верифікації, оскільки біопсія під УЗ-контролем без чіткої кореляції чи під пальпаторним контролем має низьку чутливість та вищу негативну прогностичну цінність у порівнянні із стереотаксичною біопсією.

Відомо про зростання ризику РГЗ у жінок в залежності від спадкового анамнезу, щільності паренхіми грудних залоз, але відсутні достовірні дані з приводу того, чи існують фактори, що можуть впливати на зростання ризику виявлення раку, пов'язаним із мікрокальцинатами.

Більшість досліджень, пов'язаних із раком грудної залози, стосуються виявленню раку, що рентгенологічно представлений вузловими утвореннями та деформаціями архітекτονіки, тому застосування мультимодального обстеження за допомогою цифрової рентгенівської мамографії, цифрового томосинтезу та ультразвукового дослідження для виявлення злоякісних нозологій на тлі підозрілих мікрокальцинатів грудних залоз, а також пошуку факторів, що підвищують ризик виявлення раку на тлі мікрокальцинатів, є актуальною проблемою та має значний науковий інтерес.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дослідження виконано в рамках науково-дослідної роботи Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика Міністерства охорони здоров'я України «Мультимодальна діагностика патології грудних залоз», номер державної реєстрації 0124U001961, прикладна, термін виконання 2024-2028 рр., керівник теми – доктор медичних наук, професор Т.М. Козаренко.

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Результати виконаного наукового дослідження аспіранта вирішують важливе наукове завдання із підвищення ефективності диференційної діагностики мамографічно виявлених підозрілих мікрокальцинатів грудної залози доброякісного та злоякісного характеру.

Аспірантом проведено аналіз літератури, сформульовано мету та завдання дослідження, проведено набір клінічного матеріалу, обробку отриманих даних і аналіз матеріалу. Отримані дані опубліковано в наукових працях, відображені в дисертації.

Дисертація повністю відповідає напрямку дослідження — розроблення та удосконалення методів променевої діагностики за спеціальністю І 6 — Технології медичної діагностики та лікування.

Аспірантом Ковтун А.Ю. вчасно представила всі матеріали в Комісію з питань етики НУОЗ України імені П.Л. Шупика з метою проведення етичної експертизи дисертаційної роботи щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики. За висновком встановлено повну відповідність діючим нормам і стандартам, а також матеріалам, поданим на етапі планування роботи. Комісія з питань етики НУОЗ України імені П.Л. Шупика вважає дисертаційну роботу Ковтун А.Ю. такою, що відповідає принципам Гельсінської декларації, прийнятої Генеральною асамблеєю Всесвітньої медичної асоціації (1964–2000 рр.), Конвенції ради Європи про права людини та біомедицини (1974 р.), відповідним положенням ВООЗ, Міжнародної ради наукових товариств, Міжнародного кодексу медичної етики (1983 р.) та законам України.

Матеріали дисертації викладено послідовно у формально-логічний спосіб з дотриманням наукового стилю викладення.

4. Ступінь достовірності результатів проведених досліджень, висновків та рекомендацій, що викладені у дисертації.

Дослідження проводилось з дотриманням основних біоетичних положень Конвенції Ради Європи про права людини та біомедицину, Гельсінської декларації Всесвітньої медичної асоціації про етичні принципи проведення наукових медичних досліджень за участі людини, Настанови з клінічних досліджень та наказів МОЗ України. Наукові положення, висновки та рекомендації, які викладені в роботі, отримані на достатньому фактичному матеріалі. Достовірність даних підтверджена, окрім достатнього обсягу спостережень, використанням надійних статистичних методів обробки та аналізу даних.

5. Наукова новизна одержаних результатів дослідження.

Визначено діагностичну цінність цифрового томосинтезу у виявленні кальцинатів на підставі мультимодального рентген-ехографічного обстеження з їх подальшою стереотаксичною верифікацією. Автором наведено нові дані про роль супутніх знахідок з мікрокальцинатами на ризик виявлення раку.

Наведено фактори, що можуть впливати на частоту виявлення супутніх знахідок із мікрокальцинатами. Автор систематизував можливі фактори, що підвищили б ризик виявлення раку, пов'язаного з мікрокальцинатах. Також проведена оцінка впливу цифрового томосинтезу на виявлення кальцинатів.

6. Практичне значення одержаних результатів дослідження.

Отримані автором результати мають вагоме практичне значення. Результати дисертаційної роботи дадуть змогу сприяти більш ранньому виявленню раку грудних залоз, що потенційно матиме більш сприятливих ефект на лікування та подальших прогноз для пацієнток.

7. Обізнаність здобувача з результатами наукових досліджень інших вчених за обраною тематикою.

Здобувачем у процесі написання дисертації опрацьовано 131 актуальних літературних праць інших вчених, з яких 8 кирилицею та 123 латиницею. За обраною тематикою здобувач має високу обізнаність з результатами наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених.

8. Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях.

Основні результати дисертаційної роботи викладені у 3 публікаціях, зокрема 3 статей в наукових фахових журналах, відповідно до «Переліку наукових фахових видань України», ____ статті, що індексуються Scopus або Web of Science; одна робота в збірниках та матеріалах з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій.

Праці, у яких опубліковані основні результати дисертації:

1. Ковтун, А., Козаренко, Т., & Гурандо, А. (2025). Роль мамографічних знахідок, асоційованих із мікрокальцинатами грудної залози, в обранні діагностичної тактики. *РЕПРОДУКТИВНА ЕНДОКРИНОЛОГІЯ*, (76), 46–50.

<https://doi.org/10.18370/2309-4117.2025.76.46-50> (Scopus, Q4)

ISSN 2411-1295 (Online)

ISSN 2309-4117 (Print)

<https://reproduct-endo.com/article/view/326888/316748>

Ключові слова: грудна залоза, рентгенівська мамографія, мікрокальцинати, кальцинати, рак грудної залози, деформація архітекτονіки, асиметрія грудної залози, ультразвукова діагностика

2. Ковтун, А., Козаренко, Т., Гурандо, А., & Тельний, В. (2025). Можливості цифрового томосинтезу і цифрової рентгенівської мамографії у візуалізації кальцинатів грудної залози. *Репродуктивне здоров'я жінки*, (5), 88–92.

<https://doi.org/10.30841/2708-8731.5.2025.337956> (Scopus Q3)

ISSN 2708-8723 (Online)

ISSN 2708-8731 (Print)

<https://repro-health.com.ua/article/view/337956/326519>

Ключові слова: цифровий томосинтез грудних залоз, цифрова рентгенівська мамографія, ультразвукова діагностика грудних залоз, кальцинати, рак грудної залози

3. Ковтун, А., Козаренко, Т., Гурандо, А., & Тельний, В. (2025). Сучасний погляд на потенційні напрями дослідження мікрокальцинатів грудної залози. *РЕПРОДУКТИВНА ЕНДОКРИНОЛОГІЯ*, (79), 57–64. <https://doi.org/10.18370/2309-4117.2025.79.57-64>

ISSN 2411-1295 (Online)

ISSN 2309-4117 (Print)

<https://reproduct-endo.com/article/view/341107/329119> (Scopus, Q4)

Ключові слова: рентгенівська мамографія, мікрокальцинати, кальцинати, рак грудної залози, щільність паренхіми грудної залози, ультразвукова діагностика

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Ковтун А.Ю., Козаренко Т.М. Мультиמודаль диференційна діагностика мікрокальцинатів із супутніми знахідками. Тези 9 Національного Конгресу з міжнародною участю «Радіологія в Україні – 2023», м. Київ, 19 – 21 жовтня 2023 р

9. Впровадження наукових досліджень у практику.

Матеріали дисертаційного дослідження впроваджені в практичну діяльність у ТОВ «Клініка Верум Експерт». Результати дослідження були представлені на вітчизняних конференціях, конгресах, з'їздах, симпозіумах.

10. Апробація результатів дослідження.

Основні положення дисертації доповідались та обговорені на науково-практичних конгресах, симпозіумах і конференціях з міжнародною участю:

1. Прочитана доповідь на тему «Мультиמודальна діагностика мікрокальцинатів із супутніми знахідками» на IX Національному Конгресі з міжнародною участю «Радіологія в Україні – 2023», 19-21 жовтня, 2023 р., м. Київ;
2. Прочитана доповідь на тему «Цифровий томосинтез і його цінність у візуалізації кальцинатів грудної залози» на X Національному Конгресі з міжнародною участю «Радіологія в Україні – 2025», 10-12 вересня 2025 р., м. Київ.

Національних з'їздах, конгресах, симпозіумах:

1. Прочитана доповідь на тему «Діагностика мікрокальцинатів із супутніми знахідками» на конференції «YOUNG SCIENCE 5.0», 24 травня 2024 р., м. Київ;
2. Прочитана доповідь на тему «Кальцинати грудних залоз і стереотаксична верифікація у практичній діяльності радіолога» на 33-й Міжнародній медичній виставці Public Health», 2-4 жовтня 2024 р., м. Київ;

3. Прочитана доповідь на тему «Роль цифрового томосинтезу грудних залоз у візуалізації кальцинатів» на конференції «YOUNG SCIENCE 6.0», 15 травня 2025 р., м. Київ;

11. Характеристика здобувача, його шлях у науці, ступінь наукової зрілості. Проведені дослідження й опубліковані наукові праці характеризують Ковтуна Андрія Юрійовича як кваліфікованого фахівця і дослідника. Здобувач має глибокі фахові знання, педагогічний хист, здібний до наукових досліджень, вміє глибинно аналізувати, аналітично мислити та формувати висновки. Методично проводив наукові дослідження за темою дисертації, приймав активну участь у проведенні науково-практичних конференцій в Україні. За період навчання у закладах вищої освіти та роботи у лікувальних установах зарекомендував себе як сумлінного здобувач та науковця, висококваліфікованого та відповідального лікаря-рентгенолога. Ковтун А.Ю. за період роботи в практичній медицині проявив себе як висококваліфікований лікар-рентгенолог, який володіє класичними і новітніми методиками надання медичної допомоги в сфері рентген-діагностики патології грудної залози.

Ковтун Андрій Юрійович є сформованим, кваліфікованим науковцем з глибоким теоретичним та практичним рівнем підготовки, високою ерудицією та досвідом, що дозволяє вважати його фахівцем із спеціальності «І6 – Технології медичної діагностики та лікування».

Висновок

Враховуючи актуальність теми дослідження, наукову новизну і практичне значення одержаних результатів, впровадження їх у практику, достатню повноту викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях, відповідність роботи вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановами Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 та Наказу МОН України від 19.08.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», рекомендувати дисертацію КОВТУНА Андрія Юрійовича на тему: «Мультимодальна диференційна діагностика мікрокальцинатів грудної залози з стереотаксичною верифікацією» до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття наукового ступеня доктора філософії із спеціальності І6 «Технології медичної діагностики та лікування».

Головуючий на засіданні
фахового семінару,
професор, д.мед. н., професор кафедри
радіології НУОЗ України ім. П.Л. Шупика

Світлана ФЕДЬКІВ

Рецензент,
професор, д.мед.н, професор кафедри
ядерної медицини, радіаційної онкології та
радіаційної безпеки НУОЗ України імені П.
Л. Шупика.

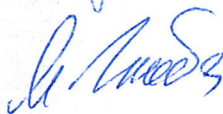
Олег ЩЕРБІНА

Рецензент,
доцент, к.мед.н., доцент кафедри радіології
НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

Юлія СТОРОЖЧУК

Секретар фахового семінару,
доцент, д.мед.н., доцент кафедри радіології
НУОЗ України імені П. Л. Шупика

Марина ГЛОБА